

3ο ΕΤΗΣΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Η Αξιολόγηση ως Εργαλείο Διακυβέρνησης»

30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2019

Αίθουσα Αμφιθεάτρου Βυζαντινού & Χριστιανικού Μουσείου Αθηνών

Νεκτάριος (Άρης) Αλεξόπουλος, Αν. Καθηγητής Πολιτικής Ανάλυσης, Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Κεντρική Εισήγηση

«Το κράτος μετράει τις επιδόσεις του: αξιολόγηση δημοσίων πολιτικών και αποτελεσματική διακυβέρνηση»

Θέλω να ευχαριστήσω την Ελληνική Εταιρία Αξιολόγησης και ιδιαίτερα την πρόεδρο της κυρία Ιωάννου για την ευγενική της πρόσκληση να απευθυνθώ στο εκλεκτό ακροατήριο του 3^{ου} συνεδρίου της Εταιρίας. Μου δίνεται έτσι η ευκαιρία να μοιραστώ μαζί σας σκέψεις που έχω καταθέσει στην επιστημονική και δημόσια συζήτηση για την ανάγκη ανάδειξης της αξιολόγησης των επιδόσεων του κράτους σε κεντρικό και «αναπόσπαστο κομμάτι της διακυβέρνησης και της λήψης αποφάσεων στο δημόσιο τομέα» συντονιζόμενος έτσι με την φιλόδοξη επιδίωξη των διοργανωτών του συνεδρίου. Την προσδιορίζω ως φιλόδοξη γιατί πράγματι, η αναγκαιότητα αυτή για το Δημόσιο να μετρήσει τις επιδόσεις του, βάζει πολύ ψηλά τον πήχη σε σχέση με την υπάρχουσα θεσμική κατάσταση της οργάνωσης του κράτους αλλά και την κυρίαρχη νοοτροπία των λειτουργών του. Είναι πράγματι φιλόδοξος στόχος και αξίζουν συγχαρητήρια στην Ελληνική Εταιρία που με επιμονή και μέθοδο επιχειρεί να τον φέρει στην κεντρική σκηνή της δημόσιας συζήτησης για τη λειτουργία του κράτους και να τον κάνει της μόδας στους παροικούντες την Ιερουσαλήμ.

Πριν ξεκινήσω την εισήγηση μου θέλω επίσης να δηλώσω ότι είναι ιδιαίτερη η χαρά μου που θα μοιραστώ τις σκέψεις αυτές με εκλεκτούς συναδέλφους, στελέχη του δημοσίου και φίλους που βρίσκονται στο ακροατήριο.

Στην επιστήμη το γοητευτικό είναι ο φωτισμός των σκοτεινών περιοχών της γνώσης αλλά το γοητευτικότερο αποτελεί η ανατροπή του προφανούς και ο εντοπισμός των παραδόξων. Μ' αυτό στο μυαλό μου θα επιχειρήσω την σημερινή εισήγηση.

Το παράδοξο που εύκολα εντοπίζεται στην λειτουργία του κράτους μας είναι η αναντιστοιχία ανάμεσα στη πανθομολογούμενη διαπίστωση του ότι έχουμε ένα κράτος διαχρονικής και γενικευμένης χαμηλής αποτελεσματικότητας και στην άρνηση μας να τη μετρήσουμε και να την καταγράψουμε συστηματικά. **Πως ένα τόσο μεγάλο πρόβλημα μας κινητοποιεί τόσο αργά και τόσο λίγο;** Αποτελεί αυτό, στο επίπεδο του συλλογικού, παραίτηση-συνθηκολόγηση και προσχώρηση στις ατομικές στρατηγικές ή έχουμε μια πολύ αργή διαδικασία εκμάθησης. Η πρώτη απαισιόδοξη εκδοχή θα ήταν ήττα της δημοκρατίας μας, όπου οι πολίτες αποδέχονται να ζουν σε ένα κράτος που συστηματικά αποτυγχάνει να επιτελέσει αυτό που του αναθέτουν. Επιτρέψτε μου να προσχωρήσω στην εκδοχή της πολύ αργής εκμάθησης και μέσα από αυτή την οπτική να καταθέσω κάποιες προτάσεις για την ανατροπή της γενικευμένης αφασίας ως προς τη λειτουργία του κράτους. Είναι η ίδια οπτική μέσα από την οποία επικρότησα και την προσπάθεια της Ελληνικής Εταιρείας Αξιολόγησης να μπολιάσει στη δημόσια συζήτηση την ανάγκη συστηματικής αξιολόγησης. Είναι η αισιόδοξη ματιά.

Η εισήγησή μου θα περιστραφεί γύρω από τρία ερωτήματα: το πρώτο σχετίζεται με την ανάγκη διάγνωσης εάν η απουσία αξιολόγησης από την λειτουργία του Δημοσίου είναι ελληνικό φαινόμενο. Αν η απάντηση είναι όχι, υπάρχει ελπίς! Μπορούμε να ενώσουμε την προσπάθεια μας με άλλα συστήματα διακυβέρνησης, να μάθουμε από τα λάθη τους και να αντιγράψουμε τις βέλτιστες πρακτικές τους.

Πράγματι μια από τις σύγχρονες προκλήσεις, διεθνώς, στο πεδίο της Δημόσιας Διοίκησης και Διακυβέρνησης αφορά στις διεργασίες και μεθόδους σχεδιασμού και αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των δημόσιων πολιτικών, έτσι ώστε να αποτιμάται η επίδοσή τους σε σχέση με τους τιθέμενους κάθε φορά στόχους πολιτικής αλλά και ο (θετικός ή και αρνητικός) αντίκτυπος αυτών σε κρίσιμους τομείς της κοινωνικοοικονομικής ζωής.

Είναι γεγονός ότι η διεθνής τάση για τα δημόσια οικονομικά των χωρών, ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης, αναδεικνύει ως πρώτη προτεραιότητας πολιτική την αποτελεσματικότητα στην διαχείριση των οικονομικών πόρων. Όμως ευρύτερα, **η ιερή αγελάδα της εποχής μας είναι η αποτελεσματικότητα**, όπου μ' αυτήν εννοείται η επίτευξη του στόχου πολιτικής στο μέγιστο βαθμό με την οικονομικότερη χρήση πόρων. Μετά τις πετρελαϊκές κρίσεις του 1970, το βλέπουμε σε όλες τις δημόσιες πολιτικές του κράτους ανά τον αναπτυγμένο κόσμο. Παντού συζητάμε για αποτελεσματικότερα νοσοκομεία, υπηρεσίες υγείας, υπηρεσίες εκπαίδευσης, πρόνοιας, πολιτισμού, αστυνόμευσης.

Στην χώρα μας ωστόσο η συζήτηση περί αποτελεσματικότητας έχει μπει πολύ πρόσφατα και μάλιστα με οδυνηρό τρόπο κυρίως μετά το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης και την εφαρμογή των διαρθρωτικών αλλαγών μέσω των μνημονίων.

Συντάσσομαι μ' αυτούς που πιστεύουν ότι η βαθιά οικονομική κρίση που βρίσκεται η χώρα μας δεν είναι μόνο αποτέλεσμα των κακών επιλογών στο επίπεδο της μακροοικονομικής διαχείρισης, αλλά είναι κυρίως προϊόν της συστηματικής αποτυχίας μας στο θεσμικό επίπεδο της οργάνωσης του κράτους μας. Έχουμε κακούς νόμους, κακές ρυθμίσεις, κάκιστες διοικητικές πρακτικές. Υπάρχει γενικευμένη αδυναμία αποτελεσματικής διαχείρισης μέσω για την επίτευξη στόχων. Μας συμβαίνει αυτό που οι μελετητές του κράτους και ευρύτερα του διοικητικού φαινομένου αποκαλούν κρίση διακυβέρνησης.

Η συζήτηση στον τόπο μας μέχρι το 2010 εξαντλείτο κυρίως στο ζήτημα της διαδικαστικής νομιμοποίησης των δημοσίων πολιτικών και όχι της αποτελεσματικότητας τους. Το ερώτημα του εάν ο πολιτικός που νόμιμα έχει πάρει την εντολή να εφαρμόσει συγκεκριμένη πολιτική πέτυχε στο έργο του ελάχιστα απασχολούσε την δημόσια συζήτηση.

Κεντρικό στοιχείο στην απάντηση στο ερώτημα αυτό, που στις δημοκρατίες τίθεται τελικά από τους πολίτες, της επιτυχούς δηλαδή υλοποίησης των δημοσίων πολιτικών, είναι η αξιολόγηση τους. Η ανυπαρξία ενός μηχανισμού διαρκούς και συστηματικής αξιολόγησης των παραγόμενων δημοσίων πολιτικών δεν περιορίζεται μόνο στο πλαίσιο της άσκησης δημοσιονομικής πολιτικής, είναι εμφανέστερο στις τομεακές δημόσιες πολιτικές αλλά φαίνεται ότι δεν απασχολεί και τους πολίτες. Έπρεπε να έρθει η δημοσιονομική κατάρρευση του 2010 για να ανακαλύψουμε με τον γνωστό επώδυνο

τρόπο και στον τόπο μας τι είναι η δημοκρατική νομιμοποίηση εκ του αποτελέσματος και την αξία της αξιολόγησης των δημοσίων πολιτικών.

Συνεπώς η απάντηση στο πρώτο ερώτημα εάν είναι ελληνικό ή διεθνές πρόβλημα η απουσία αξιολόγησης, είναι ότι είναι ένα παλιό διεθνές ζήτημα στην καρδιά του ελληνικού προβλήματος διακυβέρνησης που το εντοπίσαμε πρόσφατα και το παράθυρο ευκαιρίας για την εισαγωγή της αξιολόγησης στο ελληνικό σύστημα διακυβέρνησης άνοιξε. Κατά συνέπεια έχουμε πολλά να μάθουμε εάν έχουμε τα μάτια μας ανοιχτά στην μεταφορά τεχνογνωσίας.

Ερώτημα δεύτερο: Αξιολόγηση και μετρησιμότητα. Πως να αξιολογήσω πράγματα που είναι δύσκολο να μετρηθούν;

Η αξιολόγηση σχετίζεται με την παραγωγή ποσοτικών δεδομένων ως προς τις επιδόσεις των δημοσίων πολιτικών, πράγμα εξαιρετικά δύσκολο από τεχνικής άποψης διότι τα δημόσια αγαθά και οι υπηρεσίες έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που δεν διευκολύνουν την μέτρηση και την καταγραφή τους. Οι επιδόσεις των δημοσίων πολιτικών, όπως για παράδειγμα ως προς τη βελτίωση της ευημερίας των πολιτών, συχνά ενσωματώνουν άυλες πλευρές με έντονα στοιχεία υποκειμενισμού και αβεβαιότητας ως προς την μέτρηση επιδόσεων και την καταγραφή συνέπειων. Δυστυχώς οι κοινωνικές επιστήμες, ακόμα και η οικονομική που δείχνει να έχει προοδεύσει περισσότερο, δεν βρίσκονται στο στάδιο της ωριμότητας που βρίσκονται οι θετικές επιστήμες, με αποτέλεσμα να μην μπορούμε να συνδέσουμε αιτίες με αποτελέσματα, άρα μέσα πολιτικής με στόχους, με την ακρίβεια που θα μπορούσε η φυσική επιστήμη να στείλει ένα πύραυλο στην πλήξη ενός στόχου. Ερωτήματα όπως το πως θα μειωθεί η ανεργία, το τι γεννάει την φτώχεια, το πως θα μειωθεί η εγκληματικότητα, το ποιο είναι το καλύτερο εκπαιδευτικό σύστημα δεν έχουν μία πέραν πάσης αμφισβήτησης απάντηση. Η ύπαρξη ατελών η πολλαπλών απαντήσεων συχνά εγκλωβίζει αυτούς που λαμβάνουν αποφάσεις σε δύσκολη επιλογή ανάμεσα σε περισσότερες από μία εναλλακτικές.

Είναι γνωστό στην επιστημονική κοινότητα ότι η βελτιστοποίηση της λήψης απόφασης δεν είναι μια απλή υπόθεση όπου ο επιστημονικός λόγος θα μιλήσει της γλώσσας της αλήθειας στους πολιτικούς. Καμιά φορά τέτοιοι απλουστευτικοί ισχυρισμοί μπορεί να γίνουν και επικίνδυνοι. Έτσι τα εργαλεία της διοικητικής επιστήμης μπορεί να χρησιμοποιηθούν ως νυστέρι αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθούν και ως τσεκούρι

στα χέρια των πολιτικών που έχουν την ψευδαίσθηση ότι κατέχουν την απόλυτη επιστημονική αλήθεια. Αυτό όμως δεν πρέπει να μας αποτρέψει από την προσπάθεια να εισφέρουμε ποσοτικά στοιχεία που θα διευκολύνουν αυτούς που λαμβάνουν τις αποφάσεις. Είναι σα να λέμε ότι επειδή δεν μπορούμε να πετύχουμε την πλήρη αποστείρωση των χώρων, **τα χειρουργεία δεν πειράζει** να γίνονται και στους υπονόμους.

Ο μόνος τρόπος για να διευκολυνθούν οι αποφάσεις είναι να αντικειμενικοποιηθούν κατά το δυνατόν τα ευρήματα της αξιολόγησης δημοσίων πολιτικών. **Το όχημα σε αυτή την προσπάθεια, το εργαλείο είναι η δημόσια διαβούλευση.** Η δημόσια διαβούλευση πρέπει να περιλαμβάνει **τόσο τα κριτήρια** τα οποία χρησιμοποιούνται στην αξιολόγηση **όσο και τα ίδια τα παραγόμενα αποτελέσματα της αξιολόγησης.** Για να πετύχουμε την μέγιστη αντικειμενικοποίηση της αξιολόγησης των δημοσίων πολιτικών, χρειάζονται δύο πράγματα, ένα κοινά αποδεκτό πλαίσιο κριτηρίων αξιολόγησης που εμπεριέχει **τα αξιακά κριτήρια, τα οποία τίθενται σε επίπεδο κοινωνίας** και όχι επιστήμης, και ένα δεύτερο στοιχείο που είναι **η διασταύρωση των αποτελεσμάτων** μέσα από διαφοροποιημένες τεχνικές συλλογής και αξιοποίησης δεδομένων. Για να εξυπηρετηθεί αυτός ο στόχος η δημόσια διαβούλευση πρέπει να οργανωθεί ανάμεσα σε εξειδικευμένους φορείς ειδικής επιστημονικής γνώσης που θα ανταλλάσσουν θέσεις και απόψεις πάνω στην παραγόμενες δημόσιες πολιτικές. **Η πρόταση είναι να αφήσουμε όλα τα λουλούδια να ανθίσουν.** Επιστημονικά κέντρα, όπως είναι τα πανεπιστήμια και τα διάφορα ινστιτούτα φορείς εξειδικευμένης γνώσης και πληροφορίας από διαφορετικές κοινωνικές και οικονομικές οπτικές, απ' την πλευρά δηλαδή των κοινωνικών εταίρων, πρέπει να οικοδομήσουν ένα δίκτυο διαβούλευσης. Ένα δίκτυο ανταλλαγής απόψεων μέσα στο οποίο θα γίνεται ακριβώς αυτό που ανέφερα παραπάνω, η διασταύρωση των στοιχείων και η ανάδειξη κοινά αποδεκτών κριτηρίων αξιολόγησης των δημοσίων πολιτικών. Στην κατεύθυνση αυτή στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Κρήτης έχουμε δημιουργήσει ένα σχετικό παρατηρητήριο δημόσιας πολιτικής που έχω την τιμή να διευθύνω.

Συνοψίζοντας η πρόταση ως προς την ανάγκη διασφάλισης της αντικειμενικότητας στην αξιολόγηση δημοσίων πολιτικών είναι να προσκαλέσουμε και να φέρουμε την κοινωνία μέσα από τους συλλογικούς της εκπροσώπους στη διαδικασία. **Ας μετρήσουν πολλοί το ίδιο. Ας μετρήσουμε όλοι. Ας διαβουλευτούμε πάνω στις μετρήσεις μας.** Θεωρώ ότι η διαβούλευση γύρω από την αξιολόγηση δημοσίων πολιτικών έχει

ευρύτερη αξία για την δημοκρατία μας καθότι είναι στην καρδιά του εγχειρήματος της οικοδόμησης της συμμετοχικής δημοκρατίας.

Τρίτο ερώτημα: Ποιες είναι οι προϋποθέσεις για την εισαγωγή στη Δημόσια Διοίκηση μιας θεσμοθετημένης διαδικασίας αξιολόγησης και τεκμηρίωσης των πολιτικών επιλογών

Η αξιολόγηση επιδόσεων στο πεδίο της δημόσιας πολιτικής σπανία και ευκαιριακά μόνο απασχόλησε το σύστημα διακυβέρνησης της χώρας μας παρότι είναι κεντρική επιλογή της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως οριζόντια πολιτική από τις αρχές του 2000. Ενώ έχουν εισαχθεί εργαλεία αξιολόγησης όπως η έκθεση συνεπειών ρύθμισης κατά το νομοθετεί, στην ελληνική έννομη τάξη από το 2005 κάτω από τον τίτλο καλή νομοθέτηση ελάχιστα έχουν γίνει στην πράξη. Όπως ανέφερα και παραπάνω τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν με το ξέσπασμα της οικονομικής κρίσης το 2010 και την έλευση των μνημονίων και την υποχρέωση της χώρας μας να προβεί άμεσα σε διαρθρωτικές αλλαγές ως προς τον τρόπο διακυβέρνησης της. Πολλές από τις δράσεις του μνημονίου μάλιστα αφορούσαν την αξιολόγηση των ακολουθούμενων μεταρρυθμίσεων, κυρίως στον τομέα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, για να μετρηθεί η επίδοση των αλλαγών ως προς την μείωση των γραφειοκρατικών βαρών στη επιχειρηματικότητα.

Επανελημμένα έχει εντοπιστεί η ανάγκη από μελετητές του ελληνικού συστήματος διακυβέρνησης της ύπαρξης κεντρικής αξιολόγησης δηλαδή συστήματος συλλογής επεξεργασίας και διάχυσης στη δημόσια σφαίρα πληροφορίας που σχετίζεται με τις επιδόσεις των δημοσίων πολιτικών και τον τρόπο παραγωγής τους. Αυτό εντοπίζει και η **Ελληνική Εταιρεία Αξιολόγησης**.

Έχει κατατεθεί πρόταση θεσμοθέτησης ενός **Παρατηρητηρίου Δημόσιας Πολιτικής** που θα είναι **ανεξάρτητο** λειτουργικά από την στενή κυβέρνηση ώστε να παράγει αξιόπιστα στοιχεία αξιολόγησης. Θέλω εδώ να τονίσω ότι η ανεξαρτησία δεν διασφαλίζει από μόνη της την αντικειμενικότητα όπως ανέφερα πιο πάνω. Η ενδεδειγμένη λύση είναι η εκτεταμένη διαβούλευση μέσω ενός δικτύου εσωτερικών και εξωτερικών φορέων αξιολόγησης. Αυτό όμως που είναι απαραίτητο να

διασφαλιστεί είναι **η αυτονομία και επάρκεια του συστήματος αξιολόγησης** και **η δυνατότητα πρόσβασης σε πρωτογενή δεδομένα στο εσωτερικό της διοίκησης**. Αυτό οδηγεί στην ανάγκη **η θεσμοθέτηση του να είναι κεντρικά στο πλαίσιο οριζόντιων δομών συντονισμού και παρακολούθησης του έργου της κυβέρνησης**.

Είναι ευχάριστο ότι στην κατεύθυνση αυτή επιχειρείται από την παρούσα κυβέρνηση με τον πρόσφατο νόμο για το επιτελικό κράτος να συσταθεί τέτοια δομή στην προεδρία της κυβέρνησης. Σ' αυτή τη προσπάθεια είμαι ιδιαίτερα χαρούμενος που μου ζητήθηκε να συνδράμω και εγώ με τις επιστημονικές μου γνώσεις.

Τα πράγματα είναι ώριμα για να προχωρήσει το ελληνικό κράτος σε μία τέτοια πρωτοβουλία. Αντικείμενο της **νέας δικτυακής δομής** πρέπει να είναι η χαρτογράφηση των διαδικασιών παραγωγής δημόσιων αγαθών και υπηρεσιών όπως προκύπτουν ανά τομέα πολιτικής καθώς και των επιπτώσεων τους, θετικών και αρνητικών, στο κοινωνικό, οικονομικό και φυσικό περιβάλλον. Πρέπει να έχει ως αντικείμενο την συστηματική και περιοδική μέτρηση επιδόσεων και τη παραγωγή σχετικών δεικτών αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των πολιτικών του κράτους. Απώτερος σκοπός του να είναι η δημιουργία μιας βάσης αναφοράς ώστε να αποφασίζονται ενδεχόμενες αλλαγές- μεταρρυθμίσεις δημοσίων πολιτικών στηριγμένες σε αντικειμενικά ποσοτικά δεδομένα τόσο ως προς την διευκόλυνση της διάγνωσης και τον προσδιορισμό του προβλήματος όσο και ως προς τις πιθανές επιπτώσεις εναλλακτικών αντιμετώπισης του.

Μέσα από την συστηματική λειτουργία της, μια τέτοια δομή θα αξιολογεί με αυστηρότητα και διαφάνεια τις επιπτώσεις των ακολουθούμενων αλλά και εκπονούμενων μεταρρυθμίσεων που προτείνονται ώστε οι πολιτικές αποφάσεις να είναι άρτια τεκμηριωμένες και να βασίζονται σε συγκεκριμένα στοιχεία. Θα πρέπει να καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο παραγωγής μιας πολιτικής και να συμβάλει στην βελτίωση του σχεδιασμού του νομοθετείν και της υλοποίησης μεταρρυθμίσεων στη χώρα μας.

Το σημαντικό όμως εδώ είναι η δομή αυτή να είναι ένας οργανισμός στελεχωμένος με ικανό αριθμό επιστημόνων ώστε να επιτελέσει το έργο του. **Ακόμα πιο σημαντική όμως είναι η διάρθρωση του σε σχήμα δικτύου διαβούλευσης πάνω στην αξιολόγηση** με τη συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων, των πανεπιστημίων και άλλων φορέων παραγωγής γνώσης. Όπως ανέφερα παραπάνω η αντικειμενικοποίηση των

μετρήσεων κατά την αξιολόγηση των δημοσίων πολιτικών προϋποθέτει εκτεταμένη δημόσια διαβούλευση ανάμεσα σε παραγωγούς και χρήστες των πολιτικών αυτών. Η προτεινόμενη θεσμοθέτηση θα πρέπει να είναι ενταγμένη στην συγκρότηση ενός ευρύτερου δικτύου μηχανισμών αξιολόγησης και από την πλευρά των παραγόντων της ζήτησης, των καταναλωτών δημοσίων πολιτικών. Τέτοια παρατηρητήρια δηλαδή πρέπει να συγκροτηθούν και από την πλευρά των κοινωνικών εταίρων. Ο ΣΕΒ ήδη έχει προχωρήσει στη συγκρότηση ενός Παρατηρητηρίου για την μελέτη των σχετικών πολιτικών με την άσκηση της επιχειρηματικότητας. Αυτό καλό είναι να επεκταθεί και να υιοθετηθεί ως πρακτική και από τους άλλους κοινωνικούς εταίρους. Σ' αυτή τη δομή δικτύου η οριζόντια δομή της προεδρίας της κυβέρνησης από την πλευρά της προσφοράς θα πρέπει να παίζει το ρόλο του συντονιστή της δημόσιας αυτής διαβούλευσης και ανταλλαγής απόψεων για τις επιδόσεις των πολιτικών του κράτους. Θα πρέπει να είναι ένας αξιόπιστος συνομιλητής με τους υπόλοιπους επιστημονικούς παράγοντες που συμμετέχουν στη διαδικασία αξιολόγησης του κράτους από την πλευρά της επιστημονικής κοινότητας των πανεπιστημίων και των ινστιτούτων των κοινωνικών εταίρων.

Εν κατακλείδι, η δημιουργία μιας τέτοιας σύνθετης δομής με αντικείμενο την αξιολόγηση των δημοσίων πολιτικών αξιοποιώντας βέλτιστες διεθνείς πρακτικές, θεωρώ ότι μπορεί να παίζει, άμεσα με την συγκρότηση της, καταλυτικό ρόλο στην βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων πολιτικών του κράτους προς την κατεύθυνση μιας αποτελεσματικότερης και αποδοτικότερης διακυβέρνησης που τόσο ανάγκη έχει ο τόπος μας.